

Nordland fylkeskommune  
Prinsens gate 100  
8048 Bodø  
[post@nfk.no](mailto:post@nfk.no)

29.06.2023

## **Akvakulturlokalitet 13593 Storfjell - søknad til Statsforvalteren i Nordland om permanent utslippstillatelse på 4680 tonn MTB**

Nordlaks Havbruk AS eier og drifter lokaliteten 13593 Storfjell i Vågan kommune. Lokaliteten hadde en tidsbegrenset utslippstillatelse på 4680 tonn MTB frem til 31.12.2022 (17/10889-4). Etter denne datoen er tillatelsen gyldig for inntil 3120 tonn MTB.

Nordlaks Havbruk inngår i Nordlaks-konsernet og vår hovedvirksomhet er produksjon og foredling av laks. Vi er vertikalintegret med hele verdikjeden fra stamfisk og rogn til slakteri og salg. Selskapet har aktivitet i til sammen 12 kommuner i nordre Nordland og Sør- og Midt-Troms. I 2022 ble det slaktet ca 50.000 tonn hel fisk fra egen produksjon ved vårt slakteri i Hadsel kommune. Inkludert slakting for andre oppdrettere ble det i fjor slaktet totalt ca 76.000 tonn. Produksjonen gir grunnlag for slakteri, filetfabrikk, fryseri og en bioteknisk fabrikk med produksjon av marine oljer og proteinkonsentrat. Det er også etablert en kassefabrikk i tilknytning til slakteriet og filetfabrikken. Konsernet har i dag ca 590 fast ansatte og sysselsetter totalt ca 820 personer.

Nordlaks har som forutsetning at våre lokaliteter skal være bærekraftige. Storfjell har gjennom flere generasjoner vist seg som en god lokalitet både miljømessig og med tanke på produksjon generelt. Anlegget på Storfjell er i dag beregnet for 10 stk 160 m merder. Dette er en anleggskonfigurasjon som gir god fleksibilitet og mulighet til å drifte med vekslende bruk av merdposisjoner. På de siste generasjonene har det blitt utført fra ca 4300 til over 5100 tonn pr generasjon, mens resultatene fra B-undersøkelsene viser gode resultater med lokalitetstilstand med tilstand 1 («meget god») og 2 («god») ved maksimal biomasse (se oversikt over tidligere undersøkelser i vedlagte B-undersøkelse). Vi arbeider aktivt for å så langt som mulig redusere fotavtrykket i produksjonssyklusene. Dette gjør vi blant annet ved å evaluere resultatene fra miljøundersøkelsene fra de enkelte lokalitetene. Ut ifra

dette vil vi se hvilke deler av anlegget som har best forutsetninger for restitusjon og hvilke deler som kanskje trenger lengre brakklegging. Dette ser vi gir et positivt resultat på flere lokaliteter.

Storfjell er en viktig lokalitet for Nordlaks. En permanent utslippstillatelse på 4680 tonn MTB gjør det mulig for Nordlaks å kunne fortsette med produksjonsstrukturen som er etablert i området, og vil være med å sikre aktiviteten og arbeidsplassene selskapet har i dag. Lokaliteten er en del av Nordlaks' langsiktige driftsplanlegging med tanke på bl.a. forebygging av sykdom og lakselus, herunder hensynet til koordinert brakklegging av større områder. Nordlaks har den siste tiden vesentlig økt produksjonstillatelsene gjennom konvertering av 13 utviklingstillatelser, og har ytterligere fire slike tillatelser under realisering. Denne økningen medfører et behov for å sikre kapasitet på lokaliteter som har gode miljømessige forutsetninger, slik som vi vurderer at Storfjell har. Behovet for lokaliteten knytter seg også til vår evne til å opprettholde vår produksjon og dermed lønnsomhet, konkurransekraft og verdiskapning. En permanent reduksjon av biomassen på Storfjell vil komplisere vår drift, og redusere våre muligheter for tilrettelegging for bærekraftig og effektiv produksjon innenfor rammene av våre tillatelser.

Lokaliteten ligger i ytre del av Øksfjorden. Under anlegget varierer dypet fra ca 90 meter i nord til i overkant av 170 m i sør. Resipienten har varierende bunntopografi. Ved den nordlige enden av anlegget skråner bunnen bratt og kupert nedover, og videre ned til 185 meter dyp øst for anlegget. Under den sørlige delen av anlegget er bunnen mer jevn, og dypet varierer fra ca 150 – 170 m. Det er ingen terskeldannelse mellom lokaliteten og største dyp sør i resipienten, men det er terskeldannelser mellom anlegget og dypområdene øst for lokaliteten. Strømmålingene viser at hovedstrømretning for spredningsstrøm er definert mot sørvest, med en returstrøm mot nord-nordøst (se vedlegg).

Det er i forbindelse med søknaden utført en forundersøkelse. B-undersøkelsen viste tilstand 1 («meget god»). C-undersøkelsen viste tilstand II («god») for C2 og også II for stasjonene i overgangssonen og referansestasjonen. C1 fikk tilstand 2 («god») vurdert etter NS 9410:2016. Støtteparameteren TOC var forhøyet, også på referansestasjonen, med tilstand V («Svært dårlig»). Redox-målingen i sedimentet på C1 gav poeng 0 og oksygenforholdene i bunnvannet var gode med tilstand I («svært god»). De gode oksygenforholdene i bunnvannet tyder på at bløtbunnfaunaen greier å omsette det høye organiske innholdet i sedimentene. Kobbervået på C1 viste tilstand II («god»). Resultatene fra forundersøkelsen viser at det er gode forhold i resipienten, faunaen var lite påvirket, og det ble ikke registrert forurensningsindikatorer blant topp-10 på noen av stasjonene (se vedlegg for miljørapporter).

Det er kjent at noen fjordsystemer på grunn av bunntopografien kan få en naturlig høy akkumulering av organisk materiale. For å avdekke om TOC-verdiene i prøvene fra Storfjell skyldes en naturlig tilstand i fjorden eller påvirkning fra anlegget er det blitt gjort en analyse av oppdrettsmarkører i

sedimentet ved lokaliteten. Analysen ble utført av Akvaplan-niva med basis i rapporten «*Sporing av utslipp fra matfiskanlegg ved hjelp av fettsyrer*» fra Havforskningsinstituttet (HI). HIs analyse var gjort i resipienter med naturlig høy akkumulering av organisk materiale, med bakgrunn i at det i slike områder er vanskelig å vurdere tilførselen av organisk materiale i C-undersøkelser. Om en slik analyse viser forhøyede verdier av såkalte markørfettsyrer, er det sannsynlig at akkumuleringen av organisk avfall skyldes et oppdrettsanlegg. Referansestasjonene i HI sin undersøkelse inkluderte både områder som ikke var påvirket av oppdrett, og områder som var påvirket av oppdrett. På Storfjell ble det tatt prøver på tre stasjoner (C2, Cref og Calt). Resultatet fra alle tre stasjonene viser fra ingen til svært lave nivåer av oppdrettsmarkører, og at den relative sammensetningen av fettsyrene i sedimentene ikke tyder på noen påvirkning fra anlegget. Innholdet av oppdrettsmarkører er enten ikke påvist eller langt lavere enn det som HI anser å være sedimenter som *ikke* er påvirket av oppdrettsanlegg. Dette indikerer at den organiske belastningen i bunnsedimentene i området i stor grad ikke kommer fra anlegget, men derimot skyldes naturlige forhold i fjorden (se vedlegg).

For å dokumentere miljøforholdene i Øksfjorden over lengre tid, har fjorden vært med i prosjektet Marin Overvåkning Nordland (MON). Hensikten med prosjektet var å få kunnskap om havbruksnæringens og andre næringsaktørers påvirkning på fjordsystemene, med mål om at aktivitetene ikke overgår fjordenes bæreevne. MON samlet inn miljødata i seks år (2013-2019) og er utført av NIVA og Akvaplan-niva AS. Programmet ble utformet i henhold til vannforskriften med tilhørende veileder for klassifisering av miljøtilstand i vann, og har omfattet de biologiske kvalitetselementene planteplankton (klorofyll a), makroalger og bløtbunnsfauna samt fysisk-kjemiske støtteparametere næringssalter, oksygen og siktedyp. En fellesnevner for disse kvalitetselementene er at de responderer på økte næringssalttilførsler (eutrofiering) og tilførsler av organisk materiale (organisk belastning). Overvåkingen av disse parameterne kan dermed avdekke endringer i økosystemet som følge av naturlige tilførsler, og ikke minst utslipp fra blant annet oppdrettsnæring. MON rapporten viser følgende:

- Konsentrasjonen av planteplankton (klorofyll a) viste «svært god» tilstand.
- Makroalger basert på artsammensetningen i fjæresonen fikk tilstandsklasse «god». Ingen tegn til nedslamming eller spesielt store forekomster av alger som indikerer forhøyede næringssalter.
- Bløtbunnsfauna fikk tilstand «svært god».
- Innholdet av organisk karbon (TOC) gav tilstanden «svært dårlig». Undersøkelsene viser at til tross for høyt organisk innhold i sedimentet i Øksfjorden, så imidlertid ikke bunnfaunaen ut til å være negativt påvirket.
- Næringssalter, siktedyp og oksygen brukes som støtteparametere for de biologiske kvalitetselementene. Næringssalter og siktedyp viste «svært god» tilstand, og oksygenmålinger i bunnvannet viste «god» tilstand. Oksygen var utslagsgivende for den samlede tilstanden for støtteparametre («god»). Overvåkingen av disse parameterne ser ut til å understøtte øvrige

funn som tilsier at de undersøkte lokalitetene ikke er påvirket av forhøyet næringstilførsel eller organisk belastning.

- I siste prosjektperiode ble det gitt en endelig klassifisering basert på innsamlede data fra prosjektets start i 2013. Den samlede vurderingen basert på datagrunnlag fra hele overvåkningsprogrammet, viser at Øksfjorden oppnår vannforskriftens miljømål om «god» økologisk tilstand og at overvåkingen ikke har kunnet påvise eutrofi-effekter eller organisk belastning fra oppdrettsvirksomheten på de undersøkte stasjonene.

Oppsummert så viser miljøundersøkelser at Storfjell har gode miljøforhold med gode oksygenforhold i bunnvannet, og at lokaliteten er godt egnet for oppdrettsvirksomhet. Erfaringen med drift på lokaliteten og overvåkingen av miljøtilstanden underbygger at det er sannsynlig at lokaliteten tåler en drift med 4680 tonn MTB. Det vurderes at omsøkt MTB vil føre til en akseptabel lokal påvirkning av resipienten med lav sannsynlighet for skade på biologisk mangfold eller naturtyper. Vi mener derfor at det er forsvarlig å innvilge en permanent utslippstillatelse på denne biomassen.

Storfjell omfattes av Nordlaks-konsernet sitt internkontrollsystem, organisert i Extend Quality System (EQS).

Etter avtale med Nordland fylkeskommune skal det ikke betales gebyr for denne søknaden.

Nordlaks håper på en snarlig behandling av søknaden, og at permanent utslippstillatelse på 4680 tonn MTB kan gis på Storfjell. Ta kontakt med undertegnede om det er behov for ytterligere informasjon.

Vennlig hilsen

Nordlaks Havbruk AS



Silje Storjord Wadsworth

Fagsjef Plan og Bærekraft